

ਡੀਕੇ ਜੈਨ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.ਜੇ.

ਹਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

LPA ਨੰ. 2002 ਦਾ 1016 ਅਤੇ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੰ. 2002 ਦਾ 2522 (O&M)

1 ਮਾਰਚ, 2006

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 — S. 5 — ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਤਲਾਕ ਦਾ ਹੁਕਮ— ਪਤਨੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ—ਪਤੀ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣਾ—ਸਿੱਖਿਆ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਤੀ ਦੀ ਤਲਾਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ—O.IX RI ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ। ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ 13 ਸੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਐਲਪੀਏ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 248 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ-ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ-ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਕੀਲ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ - ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ - ਮੁਆਫੀ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 248 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ - ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ—ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਸਮੇਂ, ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਡਿਗਰੀ। 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਪਰਤਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ, ਤੁਰੰਤ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ

ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਸਿਧਾਂਤ ਐਕਟਸ ਦੇਈ ਰੇਸੀਸੀ ਨੋਸਟ (ਰੱਬ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ,

ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ "ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

(ਪਰਾ ੬)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫਿਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਮੌਤ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਇੱਕ "ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵੀ ਇਸੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ। ਮੁੱਠੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੭)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ.ਕੇ.ਮਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

*ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਏ.ਐਸ.ਪਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਸ
ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਨ.ਐਸ.ਰਾਪੜੀ ।*

ਨਿਰਣਾ

ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੰ. 2002 ਦੇ 2522

(1) ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 248 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਪੀਲ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦੇ FAO ਨੰਬਰ 3-M, 1996 ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 1995 ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਕਾਰਨ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਵਿਆਹ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(2-ਏ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ 24 ਦਸੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੇ 16 ਜਨਵਰੀ, 1998 ਦੇ ਅਖਬਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 6 ਮਾਰਚ 1988 ਨੂੰ ਅਜਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂਕਿ ਜਵਾਬ ਕਰਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 1989 ਤੱਕ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ ਪਰ ਇਸ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਵੀ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਤਿਆਗ

ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 'ਤੇ 'ਬੇਰਹਿਮੀ' ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਪਰ 'ਤਿਆਗ' ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਨੇ *ਮਿਤੀ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 1995 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਰਾਹੀਂ*, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਸਹਿਵਾਸ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਦੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

(2-ਬੀ) ਦੁਖੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1996 ਦੇ FAO ਨੰ. 3-M ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ, *ਮਿਤੀ 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ*, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(2-c) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਵਲ ਮਿਸ. ਨੰਬਰ 5974-CII/2002 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦੇ *ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।* ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:-(i) ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਲਗਾਇਆ ਸੀ; (ii) ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਗੁਜਰਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਨਵਰੀ, 2001 ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ; (iii) ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੀ ਲੰਬੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 15 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ; (iv) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ (ਸੁਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.)

ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਕੀਲ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖੁਦ 13 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਦੀ ਫਲਾਈਟ ਰਾਹੀਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਗਿਆ ਸੀ; (v) ਅਪੀਲਕਰਤਾ 12 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਛੱਡ ਗਿਆ; (vi) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਯੂਐਸਏ ਵਿੱਚ ਵਰਲਡ ਟ੍ਰੇਡ ਸੈਂਟਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 3 ਜਨਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਹੀ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਪਹੁੰਚ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਕੈਥੀ ਪੈਸੀਫਿਕ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਰਾਹੀਂ 5 ਜਨਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ; (vii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ 3 ਫਰਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ 15 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ; (viii) ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਕੀਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 4 ਫਰਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ; (ix) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਕਤ *ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਭੇਜੀ।* ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਿਤੀ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ *ਰਾਹੀਂ*, ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ "ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ"।

(3) ਐਕਸ - ਪਾਰਟ ਜਜ਼ਮੈਂਟ, ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ 248 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਰੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਬਿਸਤਰ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਸਨ, 2001 ਅਤੇ 15 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ "ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ" ਹੈ।

(4) ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 7 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ-ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਨਾਲ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਿਮਾਰ ਰਹੇ 15 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ, "ਸ੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ 15 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਵਕੀਲ ਬਿਮਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦਾ"।

(5) ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ "ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ"। ਸਮੀਕਰਨ "ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪੈਡੈਟਿਕ ਜਾਂ ਹਾਈਪਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ "ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ" ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਾਅ ਉੱਚੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਹਿਸਯੋਗ ਨੁਕਤੇ ਹੋਣ। ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨਾ ਪੂਰਤੀਯੋਗ ਸੱਟ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ" ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ 'ਨਿਯਮ' ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ 'ਅਪਵਾਦ' ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਨਾਲ,

ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੁਟੀਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਹਲਕਾ ਨਹੀਂ ਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਟ੍ਰੇਟ-ਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। (ਹਵਾਲਾ: (i) ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਰਾਮ ਚਰਨ ਬਨਾਮ ਐਮ ਐਨ ਨਾਗਰਸ਼ਾਮਾ (1) ; (ii) ਰਾਮ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਰੀਵਾ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ (2) ; (iii) ਰਾਮ ਨਾਥ ਸਾਓ ਉਰਫ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੋਬਰਧਨ ਸਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ (3)); ਅਤੇ (iv) ਅਪਾਂਗਾਸੂ ਮੋਹਨ ਲੋਧ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ, (4)।

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, (1) AIR

	1960	SC	260	~
(2)	ਏਆਈਆਰ	1962	ਐਸਸੀ, 361	
(3)	ਏਆਈਆਰ	2002	ਐਸਸੀ 1201	
(4)	ਏਆਈਆਰ	2004	ਐਸਸੀ 267	

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਸਮੇਂ, ਨੇੜ-ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਡਿਗਰੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦਾ "ਜੂਨੀਅਰ" ਸਾਬਕਾ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਪਰਤਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ, ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਚਿਤ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਸਿਧਾਂਤ ਐਕਟਸ ਦੇਈ ਰੇਸੀਸੀ ਨੋਸਟੇਟ (ਰੱਬ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ "ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ" ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

(7) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 248 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2002 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1016

(8) ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਮੌਤ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਇੱਕ "ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ"

ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ

(9) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ 30 ਜੁਲਾਈ, 2001 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(10) ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

(11) ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 30 ਮਾਰਚ, 2006 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ